Místo prodchnuté smrtí. Výlet k podještědské Skalákovně zavede do povídky Karoliny Světlé

10. 01. 2023 16:04

Zdánlivě obyčejný vrch zvaný Mazova Horka se vypíná jižně od Světlé pod Ještědem. Na jeho severovýchodním úpatí byly na počátku 19. století vytesány do skály dvě místnosti s trojicí oken. Obydlí dostalo název Skalákovna. Žilo se v něm ještě v šedesátých letech 19. století a stalo se známé díky povídce Karoliny Světlé Skalák.

„Počasí nabízí téměř jarní teploty, a pokud někdo nevyrazí na nejvyšší místa hor, je nucen vyměnit lyže za turistické boty. A třeba právě Podještědí je příjemná oblast pro takový výlet,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Při psaní povídky Světlá vycházela ze skutečné události, která se – jak si sama spisovatelka zapsala – ‚na venkově téměř mně na očích se odehrála‘.

Děj povídky je postaven na příběhu otce Jáchyma, hlavního hrdiny, který své blízké do značné bídy přivedl leností, holdováním kartám a pitím. Kdysi své ženě sliboval velký kamenný dům, ale nakonec s ní a deseti dětmi skončil za vsí v jeskyni. A tak získal přezdívku Skalák.

Ve skále měli sice střechu nad hlavou, ale velmi kruté živobytí. V zimě jejich příbytek promrzal a v létě byl celý vlhký. Děti zde brzy onemocněly a všechny postupně zemřely, až na jediného – Jáchyma. Toho matka poslala pryč do služby. Jenže zdědil divokost po otci a všechny vesničany si brzy znepřátelil.

Jediný, kdo ho obhajoval, byla chudá dívka Rózička, která se do něj bezmezně zamilovala. Jáchym byl ovšem dokonalou kopií svého otce. Začal hrát po hospodách na housle, opíjel se a lenošil. Když ho jednou našla Rózička zbědovaného v lese, nabídla mu, že si jej vezme za muže, když se polepší. Jenže ke sňatku bylo třeba svolení od představených obce a ti se mu vysmáli.

V mladém Jáchymovi se zpěnila krev, ve vzteku zabil jednoho obecního hodnostáře a skončil na

deset let v pražském vězení. Ubohá Rózička, kterou opustila vlastní rodina, jej i tam navštěvovala. Z Prahy se Jáchym nakonec vrátil jako zcela zlomený člověk, který skončil tam, kde zemřeli všichni jeho sourozenci – ve Skalákovně. Tam se nakonec také oběsil. Skalní místnost s kamennou postelí a kamenným polštářem tak dodnes návštěvníkům připomíná dávnou tragédii rodiny Jáchyma Skaláka.